

Reserapport från Vietnam november 2017

rörande BFA:s och FFBB:s fadderbarnsverksamhet för funktionshindrade barn i Thanh Ba, Phu Tho

Inledning

15-26 november 2017 gjorde BFA en uppföljningsresa till Thanh Ba. Tre representanter från Föreningen För Barnens Bästa (FFBB), Gert-Agne och Maj-Gull Gustafsson och Daniel Antonsson deltog.

Vi genomförde uppföljningen i samverkan med personal och ansvariga vid Thanh Ba Center. Med på resan var även fadderfamiljen Gunvor och Thor Högstedt från FFBB. Mr. Long mötte upp i Hanoi och hämtade vårt sällskap med en liten buss.

Något om provinsen, befolkningen, IE (Inclusive Education), Centret för rehabilitering av de funktionsnedsatta barnen och ungdomarna samt BFA:s roll i Centrets verksamhet

Thanh Ba är belägen i Pho Tho, en av landets fattigaste provinser. Eftersom distriktet är bergigt och ligger högt har inte alla familjer tillräckligt med mark för att kunna odla sitt ris så att det täcker behoven.

Distriktet har ca 115 000 invånare varav ca 600 (0–16 år) är funktionshindrade. 200 av dessa har multi-handikapp. Sammanlagt 204 barn med funktionshinder går i vanlig skola (22 i kindergården, 133 i pre-school, 86 i primary school och 1 i high school).

De ansvariga för IE (Inclusive Education), Mrs. Houg och Mr. Ha besöker varje skola två gånger per år. I början av året görs en individuell plan att arbeta efter för varje barn tillsammans med lärarna och i slutet av året görs en uppföljning. Ytterligare besök görs om något speciellt behov finns.

Läraren och klasskamraterna hjälper och stödjer dessa elever.

I dagsläget har Mrs. Houg och Mr. Ha ansvar för IE. Tidigare var de fyra att dela detta arbete och naturligtvis vore det önskvärt att de är fler än två.

Direktör för Thanh Ba center är Mr. Bao. Vice direktör är Mr. Long.

Den 1 juli 2016 fick centret förstärkning av specialpedagog Mr. Ha, som har lång erfarenhet av att arbeta med barn med funktionshinder. Han jobbar två dagar per vecka i verksamheten. Detta beslutades av Folkkommittén i Thanh Ba.

Sedan 2014 är Linh vår kontaktperson. Hon har arbetat vid centret sedan 2004.

Mrs. Cu är sjukgymnast och Mrs. Yen är sjuksköterska. Någon läkare kopplad till Centret finns inte längre.

Mr. Bao och Mr. Thuong (tolk)

I fadderbarnsprogrammet finns 72 barn inskrivna. Av dessa sponsrar FFBB 43 barn och BFA 29. 10 barn står på väntelista för att få faddrar.

FFBB/BFA har under 2017 bidragit med medel för bl.a. klubbaktiviteter i byarna, vidareutbildning av kommunens stödteam, CST samt stått för 50% av kostnaderna för personalens vidareutbildning. I kommunerna finns flera team av frivilliga, grannar och vänner, CST, som på olika sätt arbetar för att stödja familjer med funktionshindrade barn. Man har haft tre kurstillfällen under 2017.

Centret i Thanh Ba har fått efterföljare

Enligt vietnamesisk lag har alla barn rätt att gå i skolan. Numera åligger det alla provinser att inrätta minst ett resurscenter i statlig eller privat regi. Resurscenter liknande det i Thanh Ba har ännu inte etablerats i alla distrikt, men alla distrikt välkomnar barn med funktionshinder i den vanliga skolan. Stödgrupper både för barnen och deras familjer byggs upp enligt Thanh Ba-modellen.

Centret för rehabilitering av de funktionshindrade barnen och ungdomarna i Thanh Ba är pionjärer på sitt område och tjänar som föredöme för liknande centra i landet. Man erbjuder träning, rådgivning och undervisning. Målet är att barnen och ungdomarna ska kunna leva ett så normalt liv som möjligt och bli accepterade i samhället. Barnen/ungdomarna får rehabilitering och undervisning på centret och deras föräldrar/vårdnadshavare får råd om hur man ska fortsätta träningen på egen hand hemma.

Klubbaktiviteter i byarna, aktiviteter på centret och avslutade aktiviteter

En del barn slutar sin skolgång av olika anledningar. Centrets personal gör allt för att stödja barnet, föräldrarna och lärarna så att så många som möjligt kan fortsätta sin skolgång, men ibland är det inte möjligt. Dessa barn behöver gå till centret och delta i aktiviteterna som erbjuds. Sedan början av 2016 pågår klubbaktiviteter ute i två byar. Man turas om att träffas hemma i någons hem två timmar per vecka. Även grannbarn är välkomna. Barnen får rita, leka och sjunga. Föräldrarna får möjlighet att träffas och lära sig hur de kan träna med barnen. Fler än bara grannar skulle ha kunskap om barn med funktionshinder och för det behövs mer stöd från kommunen.

Lan, som bor på centret tillsammans med Mrs. Huong

Mr. Ha och Mrs. Huong leder klasser för tre barn med Downs syndrom 2 timmar per vecka. De får rita, spela instrument, skriva, klippa och klistra, allt efter förmåga. Barnen verkade mycket glada och nöjda.

Två timmar i veckan får fyra döva barn och deras föräldrar undervisning i teckenspråk. Tio barn går i musikklass.

Vid vårt besök hölls ett seminarium för föräldrar med barn med autism. Mr. Ha spelade gitarr och Mrs. Hoang ledde lekar för barnen. Kunskapen om barn med autism är mycket liten i landet.

Vi har många hårt arbetande familjer i sponsorprogrammet. Att ha ett barn med funktionshinder gör att deras vardag blir svår, och de ställs inför många utmaningar. Många av barnen har flera funktionshinder. En vuxen person måste ständigt finnas i barnets närhet. Det är inte alltid man har mor-eller farföräldrar som kan hjälpa till. En person blir då bunden till barnet 24 timmar om dygnet, och det blir en mindre som kan hjälpa till med jordbruket.

Många har det svårt och att stärka föräldrarna genom klubbverksamhet, där de får träffas, diskutera, lyssna på varandra, komma med råd och stöd, betyder oerhört mycket.

Ingen yrkesutbildning pågår längre på Centret. Alla symaskinerna står obrukbara i ett låst rum. Under 2017 hölls inga kurser i ekonomi, hälsa, djurhållning och hygien.

Klubb för tonåringar – sex/samlevnad och matlagning

Det finns flera barn som nu börjar komma i tonåren. En del av dem har redan utgått ur sponsorprogrammet och lyckats bli självförsörjande. Andra har haft mikrolån som lett till självständighet. Då barnen kommer i tonåren möter de den vuxna världen. Här finns stor risk för, särskilt flickorna, att bli utnyttjade. Centrets personal har fått utbildning i ämnet. Under 2017 har det varit fyra möten. Barnen deltar tillsammans med sina föräldrar. Man informerar, diskuterar och försöker ge föräldrar och ungdomar handledning. Tillsammans lagar man sedan en enkel maträtt och lär sig på så sätt lite om matlagning.

Vidareutbildning för Linh, Mr. Ha och Mrs. Huong

Det är viktigt att kunna stödja och uppmuntra centrets personal till vidareutbildning. De behöver få ta del av forskning, utveckling, nya rön och idéer. Linh, Mr. Ha och Mrs. Huong har vidareutbildat sig i Hanoi vid "Faculty of Special Education".

Mrs. Huong och Mr. Ha undervisar lärarna i tecken- och blindskrift och det finns ständigt ett behov av studiebesök och vidareutbildning i dessa ämnen. En lärare som har ett blint barn i klassen bör kunna blindskrift, en med ett dövt barn ska kunna teckenspråk osv.

Ett problem är också att både rektorer och lärare slutar eller byter arbetsplats och kunskap försvinner.

Mr. Ha och Mrs. Huong behöver förbättra sina kunskaper för att kunna stödja de döva barnen. De uppdaterar sig med hjälp av internet, men de skulle behöva en riktig kurs.

Mikrolån

De räntefria två-åriga mikrolånen, som initierades 2006, har utvecklats väl. Under åren har över 75 familjer lånat pengar. Endast tre av familjerna har haft svårigheter och inte kunnat betala tillbaka sitt lån. De har fått sina skulder efterskänkta.

I första hand lämnas förtur till familjer med fadderbarn som fyller 18 år. På så sätt blir familjen självförsörjande. De får möjlighet att låna pengar för inköp av en gris, en ko, höns eller ankor. 4–5 nya familjer per år får mikrolån.

Sponsorprogrammet / djurprogrammen

Avsikten med biståndet är att det skall leda fram till ett ekonomiskt oberoende och det målet kan man uppnå på olika sätt.

Istället för sponsorpengar har det sponsrade barnets familj fått en gris, en ko, ett antal höns eller ankor, beroende på önskemål, behov och hur länge man vill spara sponsorpengen. Djurhållningen och avkastningen av denna har givit familjerna en inkomst som varit större än insatsen, fadderpengen. Detta är mycket populärt. Strängt taget alla familjer vill fortsätta att få djur istället för pengar. Modellen att sponsra med husdjur istället för med pengar kom igång 2002.

Exempelvis fick familjerna 2017 48 kycklingar till ett värde av 700 000 vietnamesiska Dong (32 USD)

Dessa åtgärder har varit mycket framgångsrika i att öka välståndet och hoppet för familjerna till de funktionshindrade barnen och ungdomarna.

Pilotprojekt med pomeloplantering

Ett annat sätt att nå målet med ekonomiskt oberoende har varit att sponsra med pomeloplanter.

Vi besökte Thuans familj. Thuan är ett tidigare fadderbarn, men fadderskapet upphörde när mamman avslutade sina studier vid universitetet i Hanoi.

Eftersom familjen hade möjlighet att plantera pomeloplanter fick de erbjudandet. Det skulle vara ett pilotprojekt, som andra kunde ta efter.

Familjen fick 100 pomeloplanter för två år sedan och vid vårt besök 2017 finns 60–70 levande planter kvar. De ser ganska kläna ut. Om två år ska man förhoppningsvis kunna skörda frukter.

Det är en blandplantering och de andra växterna, som används till djurföda, skuggar tyvärr pomelon. För att få bra skörd krävs mycket solljus. Familjen fick information när projektet startade, men de

behöver mer för att kunna lyckas med projektet. Ibland är det svårt att nå fram med informationen. Vi har lämnat förslag på hur projektet kan förbättras.

Syftet med FBB:s och BFA:s resa och genomförandet av densamma

Vid våra uppföljningsresor gör vi hembesök hos fadderbarnen tillsammans med personal från centret. Efter besöken diskuterar vi med vår kontaktperson Linh och övrig personal vid centret hur vi kan förbättra för barnet och familjen beträffande skolgång, mediciner, läkarbesök, rehabilitering, behov av akut hjälp etc.

Alla familjer gör upp en plan tillsammans med centrets personal hur fadderbidraget ska användas. På detta sätt blir det enklare att följa utvecklingen.

Det viktigaste är att förbättra barnets situation, i andra hand kommer att förbättra ekonomin. Under åren har många barn utgått då familjen blivit självförsörjande. Investering i en ko, gris, kycklingar, ankor utvecklas oftast mycket bra. Familjerna får också vägledning av centrets personal.

Många barn behöver medicineras, och det finns barn som behöver opereras. Föräldrarna kan teckna en försäkring för sitt barn, men det blir oftast omöjligt att betala för en fattig familj. Försäkringen är inte heltäckande, utan föräldrarna måste betala en viss procent själva. I regel är läkarvården gratis fram tills barnet fyller 6 år, men ibland får föräldrarna ändå betala. Det är endast de billiga medicinerna som är subventionerade.

Syftet med resan var, som redan nämnts, att följa upp FBB/BFA:s verksamhet med fadderbarn i Thanh Ba. Vi ville dels veta om barnen och ungdomarna får vad de ska ha och dels se om vi kan förbättra deras situation ytterligare. Olyckligtvis blev paret Gustafsson sjuka en stor del av tiden och uppföljningens planering fick göras om. Vi arbetade i två grupper med en representant för varje förening, samt en tolk i varje grupp. Mr. Thuong, Mrs. Hang, Mrs. Lan och Linh fungerade som tolkar. Daniel Antonsson och Linh åkte moped för sina besök och jag åkte i centrets bil med chauffören Mr.

Son och Mrs. Huong. Varje grupp besökte tre, fyra fadderbarn med familj, på förmiddagen och lika många under eftermiddagen. Besöken organiserades så att vi besökte de som bodde nära varandra i en kommun under samma för- eller eftermiddag.

Vid besöken i hemmen ställde vi frågor, relevanta till situationen, med utgångspunkt i ett formulär, utarbetat för ändamålet. Vi försökte också göra oss en uppfattning av hemmen genom att se oss omkring. Vi tittade till djur som familjen fått genom projektet och vi talade om framtiden och om förhoppningar och farhågor. Under kvällarna och annan ledig tid skrev vi rent fadderbarnsrapporter och funderade på, vad kunde vi bidra med ytterligare? Vilka problem var akuta, vad kunde uträttas av oss och vilka åtgärder skulle vi rekommendera Centret att vidta?

Vi studerade verksamheten på Centret:

Centret, som tidigare varit sjukhus, har många smårum, vilket inte är ändamålsenligt för verksamheten.

Ett rum har inrättats till sandlåda.

Generellt sett är lokalerna i mycket dåligt skick, mer nergånget och smutsigt än vid vårt senaste besök 2014. Gården sköts överhuvudtaget inte.

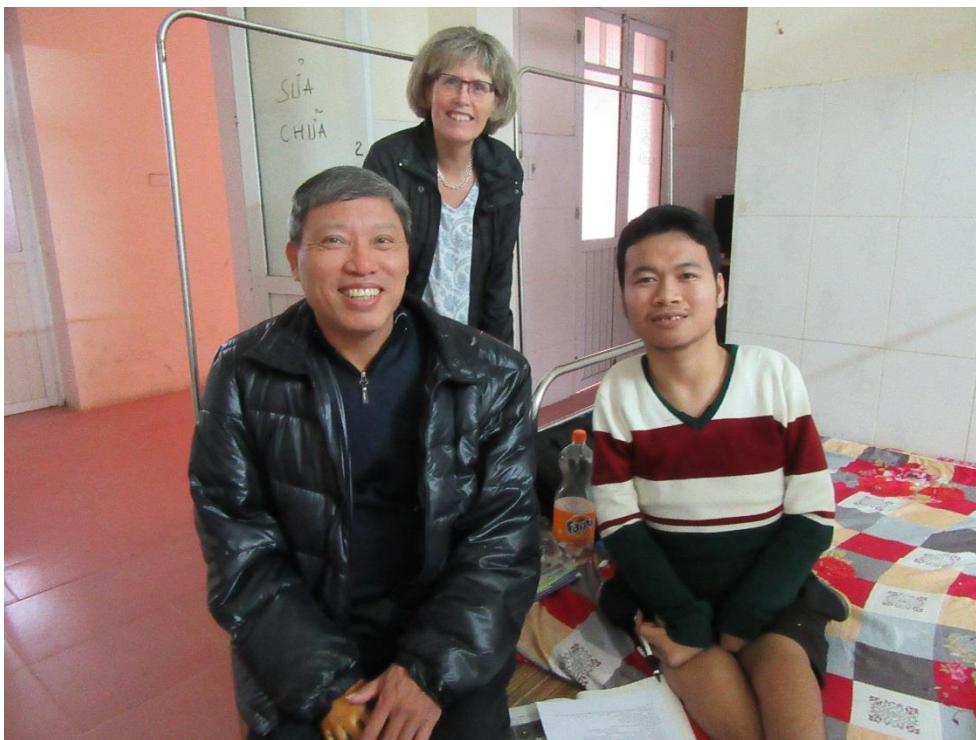

Huslängan med kontor och möteslokal

Väggar behöver målas, gardiner sätts upp och leksaker och redskap för träning införskaffas. För att kunna göra förbättringar behövs beslut av Folkkommittén. En eventuell flytt av verksamheten beslutas också av Folkkommittén.

Föräldrar inbjuds att komma med sina barn för att träffas och för att träna med barnen. En sjukgymnast och en sjuksköterska ger råd och rekommendationer. Det finns bara ett fåtal träningsredskap i rummen, men det finns mattor för föräldrar, barn och personal att sitta på under konsultationerna. Vi fick vara med och se rehabiliteringen igång på Centret. En lugnare miljö för barnen hade varit önskvärt.

Thuong, Mr. Bao och undertecknad

I samband med besöket uppmärksammades att Thuong, som bor på centret, behövde nya sängkläder och en ny el-tandborste. Detta införskaffades tillsammans med nya byxor, tröjor och en varm jacka.

Flickan Tan med Downs syndrom, som också tillbringar sitt liv på centret, satt vid flera tillfällen och dunkade sitt huvud i sängen eller i trappan, vilken förmodligen är symptom på understimulering. Ena dagen är hon enligt damen som ser till henne sjuk, andra dagen är det för kallt för henne att hon ska kunna gå till skolan. Tan har aldrig blivit undersökt av läkare och vi är besvikna över ett så dåligt engagemang för flickan.

Skolbesök

Vi gjorde ett besök på Thuongs skola. Skolans ledning och lärare framhöll vikten av att skolpersonalen har ett nära samarbete med Centret. Skolorna är fina, men det är 45 barn i varje klass och barnen sitter trångt.

Det är lektion i geografi när vi besöker klassen. Programmet har samhällsinriktning och de flesta eleverna är flickor.

Middag med Folkkommittén

Vi och ledningen för Centret bjöds på middag av Folkkommittén. Det var imponerande att de tog sig tid med oss. De är underrättade om personalens svårigheter och förhoppningsvis kan det komma något bra ur detta. De är väl införstådda med vårt arbete och uttryckte stor tacksamhet.

Avslutande möte i Thanh ba

Vistelsen i Thanh ba avslutades som den börjat, med ett möte mellan ledningen för Centret, personalen (Mr. Bao, Mr. Long, Mr. Son, Mr. Ha, Mr. Ngoc, Mr. Tha, Linh, Mrs. Huong, Mrs. Cu, Mrs. Yen) och oss. Vi sammanfattade våra frågor och tankar om verksamheten och la upp riktlinjer för fortsättningen.

Många familjer kom till centret och vi delade ut kläder och leksaker.

Det är viktigt att arbetet fortsätter på den inslagna vägen att visa att barnen med funktionsnedsättningar har samma behov, samma värde och samma rätt som alla andra. Undervisning och samtal om Mänskliga Rättigheter är viktigt för lärare och föräldrar, liksom en uppgradering av lärarnas kunskaper i IE-undervisning och den enskilda elevens behov. Barn med autism, CP, epilepsi och barn med Downs syndrom behöver prioriteras och stimuleras på olika sätt. Föräldrarna till dessa barn behöver information och utbildning för att på bästa sätt ta hand om sina barn.

Man ska arbeta vidare för att öka andelen funktionsnedsatta barn i skolverksamheten och söka förhindra att barnen hoppar av skolan.

Ledningen och personalen på Thanh Ba Center önskar fortsatt uppmärksamhet från Folkkommittén samt fortsatt stöd från FFBB och BFA, för att kunna fortsätta sitt arbete och även kunna utveckla verksamheten. De är mycket tacksamma för det stöd som de får från FFBB och BFA och ser framemot ett fortsatt gott samarbete.

2017-12-30

Kerstin Glenstedt Stolt

